Horizon.taal

Jaargang 40 - nummer 233

September - Oktober 2008

ESPERANTO-CURSUSSEN IN

Brugge
Gent
Antwerpen
Brussel
Oostende
Peer
Tienen

informatie over Esperanto en Esperantocursussen

www.esperanto.be

HORIZONTAAL

Tweemaandelijks tijdschrift, uitgegeven door de Vlaamse Esperantobond v.z.w.,
40ste jaargang.

Verschijnt de 1ste van elke oneven maand.

Overname van artikelen is vrij op voorwaarde dat de bron wordt vermeld en een exemplaar aan de redactie wordt gestuurd.

Redactie en administratie:

Vlaamse Esperantobond v.z.w.
Frankrijklei 140
2000 Antwerpen
tel.: 03 234 34 00
fax: 03 233 54 33
Epost: horizon.taal@skynet.be
Webstek: http://www.esperanto.be/fel/nl.

Abonnementen: 25,00 EUR

Rekeningen:

t.n.v. Vlaamse Esperantobond, Antwerpen: KBC 402-5510531-55
of Fortis 001-2376527-06.

Redactie:

Lode Van de Velde

Medewerkers:

Petro De Smedt, Ivo Durwael, Agnes Geelen, Paul Peeraerts, Roland Rotsaert,
André Ruysschaert, Emiel Van Damme, Julia Litvinova, e.a.

Verantwoordelijke uitgever:

Paul Peeraerts, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen.

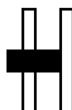
Advertentietarieven: (alle prijzen zijn in euro)

	1-malig	3-malig*	6-malig*
formaat 1/1:	250	625	1000
formaat 1/2:	150	375	600
formaat 1/3:	110	275	440
formaat 1/4:	80	200	320
formaat 1/6:	55	140	220
formaat 1/12:	30	75	12

* Inlassing van 3x dezelfde advertentie van een door u drukklaar geleverd exemplaar.

Op deze tarieven geldt het BTW-tarief van 21%.

Kleurtoeslag bedraagt 125 euro per kleur en per inlassing.

Dit jaar zullen we naar Brussel trekken, voor een kleine, gezellige manifestatie om de problematiek van de minderheidstalen nog eens onder de aandracht te brengen. Dit wordt georganiseerd in samenwerking met de Waalse vereniging Li Ranteule die actief is voor de minderheidstaal “het Waals”, niet te verwarren met het Frans dat in Wallonië gesproken wordt.

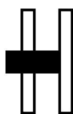
Praktische informatie kunt u vinden op www.taalencultuur.net/babel.

Zie ook http://lucyin.walon.org/lirantoele/ voor meer informatie over Li Ranteule.

Lode Van de Velde,
voorzitter.

Inhoud

Het belang van Esperanto voor het (arbeiders)volk

orizontaal

Even een woordje vooraf: we zijn niet tegen het Engels. Elke taal - dus ook het Engels, heeft haar bestaansrecht en moet op een gelijkwaardige positie in de wereld kunnen rekenen. Toch willen we de nadelen en tekortkomingen van de huidige internationale taalpolitiek nogmaals onderstrepen en voor een nieuwe, alternatieve taalpolitiek pleiten.

De redactie.

In 1906 stelde de CGT (Confédération Générale du Travail = Algemene Confederatie van de Arbeid) in de Noord-Franse stad Amiens vast dat de taalbarrière een belangrijk obstakel was voor de emancipatie van de arbeiders. Het congres van de CGT, die toen in Frankrijk 200 000 leden had, stemde een advies en oproep aan de arbeidersvakbonden en -activisten om de studie en het gebruik van het Esperanto te stimuleren en, daar waar mogelijk, avondcursussen in te richten voor de arbeiders.

In 1910, schreef Dr. L.-L. Zamenhof, de ontwerpen van het Esperanto aan de Duitse krant "**Der Arbeiter Esperantist**" (De Arbeider-Esperantist): "Misschien heeft onze democratische taal voor niemand ter wereld meer belang dan voor de arbeiders, en ik hoop*, dat de arbeiders vroeg of laat de sterkste steun zullen vormen voor onze zaak. De arbeiders zullen niet enkel het nut van het Esperanto ondervinden, maar ze zullen ook, meer dan anderen, de essentie en de idee van het esperantisme beleven.*"

In 1921 tijdens het Universeel Congres te Praag ondervond de vice-secretaris van de Verenigde Naties, Inazô Nitobe - een bekend figuur in Japan en daarbuiten en een getalenteerd spreker van het Engels, de werking van het Esperanto in zijn rol van internationale taal: "*Terwijl de rijken en geleerden van bellettrie en wetenschappelijke verhandelingen in de originele taal genieten, gebruiken de armen en nederigen het Esperanto als 'lingua franca' voor hun ideeënuitwisseling. Esperanto wordt hierdoor de motor van de internationale democratie en van een sterke verbintenis. Men moet deze interesse van de massa, in een rationele en favorabele geest, ernstig overwegen wanneer men de vraag over de gemeenschappelijke taal bestudeert.*"

Eveneens in 1921, in het kader van hetzelfde congres, werd SAT, Sennacieca Asocio Tutmonda (Wereldwijde Vereniging zonder Naties) opgericht, dat in die tijd al een vorm van niet-gouvernementeel sociaal forum was met een gemeenschappelijke werktaal die makkelijker te beheersen was voor eender welk volk dan gelijk welke andere nationale of etnische taal.

In 1922 maande Lord Edgar Robert Cecil (1864-1958), Engelsman en latere Nobelprijswinnaar

mk 30

Meer dan honderd jaar na het CGT-congres, in 2008, blijft de taal een obstakel dat een dialoog, de solidariteit en het gezamenlijke zoeken naar humane oplossingen in de weg staat.

(Nobelprijs voor de Vrede 1937), de Commissie voor Intellectuele samenwerking van de Verenigde Naties aan "*niet te vergeten dat een wereldtaal niet enkel voor de intelligentsia nodig was, maar vóór alles voor de volkeren zelf*". Dat was in de tijd (1921-1922) toen de Franse overheid een sterke tegenstander was van het Esperanto bij de Verenigde Naties en troepen stuurden om het Duitse industriële Ruhr-gebied te bezetten, aldus bijdragende tot de populariteit van de extremistische Hitler die zo in zijn land als echte verdediger van de interesses van het volk overkwam.

Meer dan honderd jaar na het CGT-congres, in 2008, blijft de taal een obstakel dat een dialoog, de solidariteit en het gezamenlijke zoeken naar humane oplossingen tussen de slachtoffers van het nu overheersende politiek-economische systeem in de weg staat, een systeem dat fundamenteel onjuist, zelfs oneerlijk en immoreel is, het gangreen van de mensheid is. In het tijdperk dat men over "*rechtvaardigheid*" spreekt, is een NATIONALE taal op sluipende en oneerlijke wijze in de rol van INTERNATIONALE taal gekropen, zo bijdragende tot de verdieping van de afgrond tussen extreme rijkheid en extreme armoede.

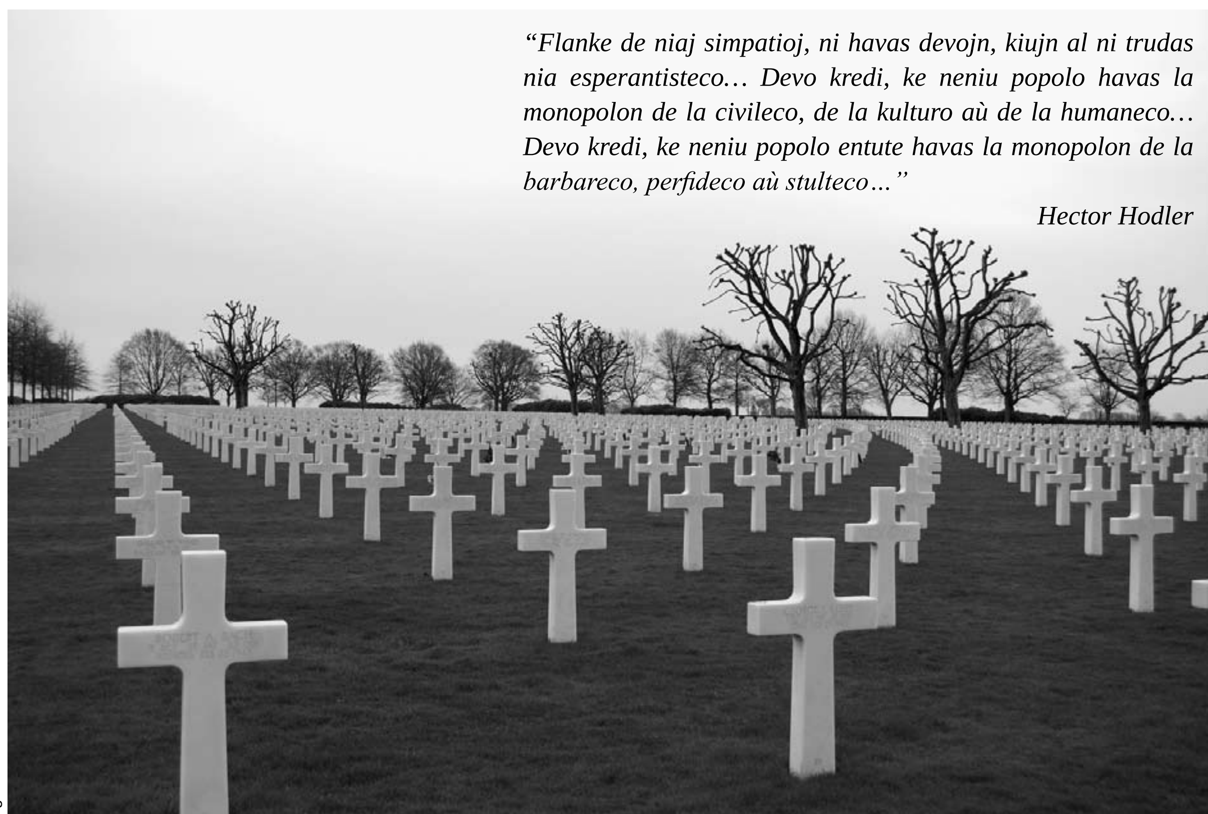
Men spreekt meer en meer over "*eerlijke handel*", maar niet minder belangrijk is de **eerlijke taalpolitiek**. Men weet dat een etnische minderheid het grootste deel van de rijkdommen van de gehele wereld in handen heeft, maar tijdens conferenties waar het Engels de enige werktaal is, kunnen geboren Engelstaligen het vaakst, het langst en het handigste tussenkomen om daarmee hun standpunt op te dringen: "*Wat men nodig heeft tijdens een vergadering is het brein van de mensen. Als men hen verplicht Engels te spreken, kunnen de geboren Engelstaligen 100 procent van hun capaciteiten gebruiken, de mensen die de taal heel goed spreken zo'n 50%, maar de meerderheid slechts 10%. Wanneer iedereen zich wil voordoen als Angelsaksisch, moet men zich er niet om verbazen dat de winnaars de Angelsaksen zijn*". Zo sprak Dhr. Jean-François Derecque, algemeen directeur van de farmaceutische multinational Sanofi-Aventis ("**L'Expansion**», nov. 2004) . In 2001, na een tweejarig gebruik van het Engels als taal voor de zaken tussen Renault en de Japanse firma Toyota, verklaarde Dhr. Louis Schweitzer, algemeen directeur van Renault aan het AFP (**Agence France Presse)**: «*De taal was een moeilijkheid die iets hoger lag dan we hadden gedacht. We kozen voor het Engels als taal van de samenwerking, maar dat leidde tot een handicap met wederzijds gereduceerd rendement.*»

Als het Engels zelfs voor bedrijfsleiders en kaderleden van multinationals ongeschikt blijkt, is het dan realistisch te geloven dat ze efficiënt ten dienste kan staan van de solidariteit tussen de volkeren over de naties heen, tussen mensen die niet het privilege hadden om lang te studeren?

Voor internationale communicatie is het duidelijk belangrijk om de taal van efficiëntie en eerlijkheid te verkiezen, namelijk het Esperanto.

Henri Masson,
geschreven ter gelegenheid
van de afgelopen 1-mei-viering.
(vertaling: Lode)

De Wapens Neer!

lightmash

In de loop der geschiedenis hebben echtgenotes, zussen, dochters en moeders van doldrieste krijgers meer dan eens geprobeerd in te grijpen toen ze de aanslepende oorlogsellende doodmoe waren. Vrouwen hebben zelfs meermaals gedreigd met een seksuele staking als aan het moorden en brandstichten van hun gewapende echtgenoten niet meteen een einde kwam.

Tijdens de klassieke Olympische Spelen heerste er voor de duur van de feestelijkheden een wapenstilstand tussen alle (stads)staten die hun atleten naar die Spelen wilden sturen, op straffe van uitsluiting.

De moderne spelen van de Coubertin, die het principe van het amateurstatuut en de leuze "Deelnemen is belangrijker dan zegevieren" al lang aan hun laarzen gelapt hebben en kozen voor big business, zweren plechtig bij "zuivere" spelen en pretenderen er alles aan te doen om prestatievervalsingen (o.a. via doping) tegen te werken.

Wel heeft selectieve verontwaardiging al wel blokken van landen ertoe aangezet spelen te boycotten in landen die niet dansen naar het pijpen van het "Vrije Westen", maar nog nooit eerder werden landen geboycot of uitgesloten omdat ze in één of andere oorlog verwikkeld waren. Blijkbaar ziet het Olympisch Comité ook geen graten in de deelname van landen die mensenrechten met de voeten treden.

Daarom zou de Esperantobeweging voor de volgende Spelen een goed voorbereide campagne in de internationale pers en in eigen publicaties kunnen overwegen. Laten wij, erfgenamen van de (vredes)filosofie van Zamenhof, de Spelen van 2012 tot de Nieuwe Spelen van de Vrede uitroepen en daarnaar handelen.

Als wij de macht daartoe hadden – maar Esperantujo heeft geen machtige vloot en geen VN-soldaten – zouden wij de kandidatuur van alle landen die bij de start van de inschrijving voor de volgende O.S. in oorlog zijn en geen

wapenstilstand en/of vredesonderhandelingen willen overwegen ofwel de mensenrechten schenden, voor de duur van de Spelen virtueel uitsluiten van deelname. Dat we daartoe niet de reële macht hebben, hoeft ons niet te beletten om een Olympisch Tribunaal in het leven te roepen, in de traditie van het vroegere Russeltribunaal, om al die landen symbolisch uit te sluiten die wapens verkiezen boven de dialoog. En dus niet zoals het tribunaal in Den Haag, dat wel kleine vissen uit kleine landen (Balkan, Afrika …) voor het Hof daagt, maar de grote oorlogsmisdadigers uit machtige landen ongemoeid laat.

Op elk Universala Kongreso één dag reserveren voor de vrede is een goed initiatief, maar het vindt onvoldoende weerklank buiten het congres en ook in de internationale pers. De voorgestelde campagne is ook geen aanfluiting van de zogenaamde “neutraliteit” van het Esperanto. Het volstaat om de geschriften van Zamenhof over de vredesgedachte erop na te lezen, om te weten, dat hij een dergelijke campagne onvoorwaardelijk zou onderschreven hebben.

Zelfs als die campagne op het scepticisme en het hoongelach zal botsen van diegenen die liever met de armen gekruist toekijken of zelfs aan de oorlog veel geld verdienen, dan nog kan niets of niemand ons beletten om na de Spelen van 2012 uitslagentabellen te publiceren waarin alle atleten uit “aangebrande” deelnemende landen uit die tabellen verwijderd zijn en de medailles symbolisch herverdeeld werden. Uiteraard zullen het Olympisch Comité en zijn voorzitter zeggen (als ze al iets willen zeggen), dat zulks een ongeoorloofde manipulatie is. Van oorlogen en schendingen van de mensenrechten liggen ze inderdaad niet wakker. Van dopingperikelen wel. De Heilige Sport, weet u wel.

Deze tekst is slechts een bescheiden eerste aanzet. Esperantosprekers en andere verdedigers van de vrede krijgen zo (een paar jaar) de tijd om zich over die campagne of andere gelijkaardige initiatieven te beraden, om met elkaar daarover te chatten, om eventueel deze basistekst in hun moedertaal te vertalen uit het Esperanto en te verspreiden. Het kan een discussietekst zijn op één van de Wereldcongressen van de volgende jaren.

Er is zoveel mogelijk via de voorgestelde campagne: ze kan een bewustzijnsverruimend effect hebben en bovendien aantonen, dat de Esperantobeweging vandaag wel degelijk met de beide voeten in de werkelijkheid van deze wereld staat.

Tenslotte, om de campagne ook een gezicht te geven, stel ik voor om er tevens een eresaluut van te maken aan een grote dame: de voormalige vredesactiviste en winnares van de Nobelprijs voor de Vrede in 1905, Bertha von Suttner (1843-1914), die in de vorige eeuw miljoenen mensen heeft kunnen bereiken en overtuigen met haar nog steeds actuele roman “Die Waffen nieder!” (1889) en die ook meermaals tot op het hoogste niveau een lans heeft gebroken voor het Esperanto.

Reacties graag naar bert.boon@skynet.be

Gratis foto-tentoonstelling en ontmoeting

Esperanto meets / renkontas Ipernity

Data: **tentoonstelling:** zaterdag 20 en zondag 21 september: 10 - 18 uur
ontmoeting: zondag 21 september: 10 uur (+ aansluitend fotowandeling)

Locatie: Volkshogeschool Elcker-Ick • Breughelstraat 31 • 2018 Antwerpen

Programma:

1. **In kader:** 3 professionele fotografen:

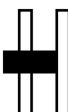
- **Daniel Phillipe (luchtfoto's)**
- **François Glorieux (Maskers van Venetie)**
- **Olivier Pollet (Serres van Laeken)**

2. **Projectie:** foto's van leden van Ipernity, waaronder Esperantisten, uit 11 landen:

België
Bulgarije
Duitsland
Frankrijk
Hongarije
Israel
Polen
Nederland
Rusland
Spanje
Zweden

Manolo

Hou op met ondertitelen

Vlaams minister van media Bourgeois wil dat de Vlaamse en Nederlandse omroepen ophouden met het ondertitelen van elkaars programma's. Het begrijpen van het Nederlands van over de grens levert volgens hem geen noemenswaardige problemen op. (diverse kranten, 10.6.2008)

Meer spraakstoornissen bij kinderen

Het aantal zesjarigen met spraakstoornissen is in Duitsland sterk gestegen. 20 % van de jongens en 14 % van de meisjes volgen een therapie. Het gaat vooral om kinderen uit kansarme gezinnen. (Der Spiegel, 24/2008)

Engels

Men moet Chinees kennen en geld meebrengen. Of men wordt leraar Engels. Daarvoor hoeft men niets te kennen, zelfs geen goed Engels. Zoals veel immigranten in Duitsland als bouwvakker of poetsvrouw gewerkt hebben, onderrichten immigranten in China Engels. (Der Spiegel, 27/2008, over wat nodig is om succesvol zaken te doen in China)

Taalgemengd onderwijs

Toen ik als kind op de schoolbanken zat in Etterbeek, kregen wij al taalgemengd onderwijs. Het gros van de vakken werd in het Nederlands gegeven. De bijvakken gezondheidsleer en natuurkunde in het Frans. Dat was een goede mix. Wij kenden tenminste Frans toen we afstudeerden. Dat kan niet meer worden gezegd over de jeugd van vandaag. (een gepensioneerd Brussels leraar, naar aanleiding van 11 juli in Het Nieuwsblad, editie Brussel)

Duits

Het leraarstekort in Nederland is op sommige plaatsen zo groot dat scholen premies geven om leraars Duits uit Duitsland aan te werven. Ze hoeven geen woord Nederlands te kennen. (Der Spiegel, 30/2008)

Esperanto Moresnet

Het voormalige mini-staatje Moresnet is in Esperantokringen welbekend. Een recent artikel hierover staat op http://www.edukado.

net/post/21291. Van daaruit wordt ook verwezen naar een filmpje (Nederlands met Esperanto-ondertiteling) over hetzelfde onderwerp (rechtstreeks adres: http://video.google.nl/videoplay?docid=-6942332229937461342&ei=) (J.R. Piton, ehist)

bruselo.net

De Raad van de Vlaamse Gemeenschaps-commissie (zowat het parlement van de Brusselse Vlamingen) heeft, volgens het persbericht, bewust de Esperanto-naam van de Belgische hoofdstad gekozen voor zijn nieuwe website www.bruselo.net. De site is viertalig, maar zonder Esperanto... (Brussel deze week, 10.7.2008; op het ogenblik dat deze tekst klaargemaakt werd, bleek de site niet meer te bestaan)

Ex-librissen

Een Poolse verzamelaar is op zoek naar Esperanto-ex-librissen (eigendomsmerken die in boeken gekleefd worden). (Manfred Retzlaff, www.poezio.net)

Durdevac

De Kroatische Esperanto-vereniging wenst in het stadje Durdevac (120 km ten noord-oosten van Zabreb) een bescheiden Esperanto-centrum te bouwen, om er de Esperanto-bibliotheek te huisvesten die te groot geworden is om nog in een privé-woning te kunnen bewaard worden. Tegelijk zou het een middel zijn om opnieuw Esperanto-activiteit te creëren in een streek die historisch belangrijk was voor de beweging. Er zijn diverse mogelijkheden om het project te sponsoren. (folder beschikbaar bij zagreba.esperantisto@gmail.com)

Lapenna

Ivo Lapenna is een van de befaamde redenaars uit de Esperantowereld. Op http://commons.wikimedia.org/wiki/Ivo_Lapenna_IS_1968 kunnen enkele van zijn teksten uit 1968-1969 beluisterd worden. Interessant is dat het gaat om lezingen voor een klein publiek, in een ongedwongen stijl. (e-hist)

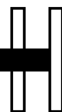
UITNODIGING
ALGEMENE LEDENVERGADERING FEL

Esperantohuis - Frankrijklei 140 - 2000 Antwerpen

zondag 28 september 2008
13 uur

Agenda

• budget 2009
• werkplan 2009
• toekomst VEB
• varia

Tenzij anders vermeld zijn alle vergaderingen gratis en voor iedereen toegankelijk. Let wel dat de meeste activiteiten in het Esperanto doorgaan. Uiteraard zijn we steeds bereid geïnteresseerde bezoekers in het Nederlands te woord te staan.

ANTWERPEN – Groep "Esperanto-Antwerpen"

www.geocities.com/esperanto_antwerpen

Alle programma's hebben plaats in het Esperantohuis, Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, in het clublokaal op de eerste verdieping. De clubavond begint om 20.15 uur. Iedereen is welkom.

vrijdag 5 september:
Over taalminderheden: Het Welsh en het Eistedd-festival 2007 (Kevin De Laet)

vrijdag 12 september:
Voordrachtreeks over alternatieve energiebronnen 1 (Carsten Mishke)

vrijdag 19 september:
Voordrachtreeks over alternatieve energiebronnen 2 (Carsten Mishke)

vrijdag 26 september:
Bernard Larue met nieuwe foto's over het onderzoek van de planeet Mars

vrijdag 3 oktober:
Over de Japanse dichtvorm Haiku (Lode Van de Velde)

vrijdag 10 oktober:
Over de geschiedenis van het Volapuk en over de taal zelf (Katarzyna Tempczyk uit Polen).

vrijdag 17 oktober:
Voordrachtreeks over alternatieve energiebronnen 3 (Carsten Mishke)

vrijdag 24 oktober:

vrijdag 31 oktober:
Halloween-avond.

BRUGGE - Paco kaj Justeco

In september of oktober begint een nieuwe cursus. Wie onze electronische circulaire wil ontvangen, kan dit via een eenvoudig mailtje aanvragen aan Heidi.Goes@gmail.com. Deze verschijnt 4 tot 6 keer per jaar.
Voor verdere info, gelieve Johan Van Eenoo (050 20 84 42) of Heidi Goes (050 67 51 78) te contacteren.

BRUSSEL – Esperantista Brusela Grupo

http://users.belgacom.net/EBG

Opgelet: nieuwe vergaderplaats: gebouw Van Maerlant, op de hoek van de gelijknamige straat en de Belliard-straat, tegenover het Leopoldpark, dicht bij metrostation Maelbeek. Aangezien dit gebouw tot de Europese Instellingen behoort, is er een vrij strenge controle. Bezoekers gelieven zich op voorhand aan te melden.

Info: Hélène Falk, Eikenlaan 7, 1640 Sint-Genesius- Rode, tel.: 02 358 42 14, helene.falk@skynet.be

GENT – La Progreso

http://www.esperanto.be/gent

Vrijdag 26 september:
cultuurvergadering

Woensdag 8 oktober:
"Librovespero", wie een interessant boek las en er met de leerlingen van de cursus over van gedachten wil wisselen, is steeds welkom.

KALMTHOUT - La Erikejo

http://users.telenet.be/La.Erikejo/Index.htm

Bijeenkomsten vinden telkens plaats vanaf 20 uur in het Parochiecentrum van Heide (naast de kerk, vlakbij het NMBS-station Heide) tenzij anders vermeld.

Donderdag 18 september:
Conversatieavond: Alle aanwezigen bereiden een klein verhaal voor van een tiental minuten over de vakantieperiode.

Donderdag 16 oktober:
Voordracht Maria Wils

KAPELLE – Esperanto-Grupo "Meza Zelando"

Voor onze avonden, de laatste vrijdag van de maand om 19.30 u., worden we telkens bij een ander clublid te gast ontvangen. Inlichtingen over programma en plaats van samenkomst bij Sally en Dies Krombeen, tel.: (0113) 34 15 63 of Rie en Kees Dentz, tel.: (0118) 61 48 34.

KORTRIJK – ROESELARE – TIELT Koninklijke Esperantogroep La Konkordo

esperanto.kortrijk@esperantoland.org

LEUVEN - Esperanto 3000

http://www.esperanto.be/esperanto3000

Zoals steeds gaan al onze activiteiten door in het Cultureel Centrum, Brusselsestraat 63, Leuven. *Info:* Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320, Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. rogergoris@versateladsl.be

Woensdag 10 september:
Voordrachtavond

woensdag 1 oktober 2008:
Informatieavond en gratis proefles

Woensdag 8 oktober:
Voordrachtavond

LIMBURGSE ESPERANTO-VERENIGING (LEV)

(MET ZETEL IN PEER)

http://users.skynet.be/sky53810/

LONDERZEEL

Cursus voor beginners elke maandag 19-21 u, en voor gevorderden elke donderdag van 20-22 u. in Hof ter Winkelen.

Info: Frederik Vanden Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. of: J.P. Fertinel, Haan 47, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 300 652.

OOSTENDE - La Konko

Meer info: Marc (0486/362365)
Else (0473/528418)
Flory (059/702914) of
via e-post: marc.cuffez@pandora.be of la-konko1987@yahoo.fr

vrijdag 5 september 14u30:
voordracht : "Esperanto, een taal als een ander?" door Flory Witdoeckt in het OC De Schaperye, Steenovenstraat 86 (2 euro/1,25 euro voor werklozen, gepensioneerden en cultuurkaarthouders)

woensdag 10 september om 19u:
info-avond Esperanto

woensdag 24 september om 19 u:
voordracht door Marc Cuffez en over reis door Oost-Canada en deelname aan het Amerikaans Esperanto-Congres in Montreal.

Gespreksavonden: op woensdagen 8 en 22 oktober om 19u

Cursus beginners: elke maandag 19u

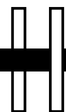
Cursus gevorderden: elke maandag om 14u30

Lokaal: vercamersschool, Northlaan 14, Oostende (tenzij anders vermeld)

TIENEN – La Hirundo

http://home.tiscali.be/lahirundo/

Info: Bert Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen.
Tel en fax: 016 / 81 52 46, e-post: bert.boon@skynet.be

In het internet-tijdperk merken we dat meer en meer mensen Esperanto liever thuis leren met behulp van een CD-rom (te verkrijgen bij de Vlaamse Esperantobond) of via een website (www.lernu.net), dan elke week naar een klassieke cursusavond te gaan.

We kunnen dit niemand kwalijk nemen: het Esperanto is immers zo regelmatig en eenvoudig, dat men doorgaans geen volledig lesjaar nodig heeft om een goede basis te leren. Uiteraard moet een taal normaal gezien wel gesproken worden, waarvoor een regelmatige cursus zeker nuttig is; maar er is ook een uitgebreid literair aanbod voor wie 's avonds graag thuis blijft.

Om het spreken van de taal te oefenen, is het goed af en toe een vergadering in je buurt bij te wonen, deel te nemen aan een conversatiecursus, of - de vuurdoop: naar het buitenland te trekken om Esperantosprekers te ontmoeten. Dit kan tijdens een festival, een cursusweekend of een congres, of ook bij mensen thuis, via Pasporta Servo. (Dit is een gratis logeerdienst voor Esperantosprekers, met een 1000-tal adressen in 100 landen. In elk geval: Esperantosprekers in binnen- en buitenland zullen steeds bereid zijn je te helpen bij het leren van deze taal, zodat je ze ook in de praktijk kunt gebruiken!

Ziehier alvast een overzicht van de verschillende cursussen in Vlaanderen:

ANTWERPEN

Een beginnerscursus zal georganiseerd worden in het Esperantohuis (Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen) van zodra een voldoende aantal cursisten zich aangemeld hebben. Data zijn onderling af te spreken.

Info: sekretario@fel.esperanto.be.

Voor informatie over de conversatiecursus, contacteer Iwona via: iwona.kocieba@telenet.be

BRUGGE

De beginnerscursus start in oktober. Voor informatie, contacteer heidi goes via Tel. 050 67 51 78 of heidi.goes@gmail.com of Bart Demeyere via 050 67 30 98, bart.demeyere@esperanto.be.

BRUSSEL

Wanneer: vanaf woensdag 24 september (eerste graad 18:30, tweede graad 17.00).

Waar: Van Maerlantstraat 2, nabij metrostation Maelbeek en Schuman. (Opgelet, deze cursus gaat door in de instellingen van de Europese Gemeenschap, bijgevolg moeten bezoekers hun identiteitsbewijs kunnen voorleggen!)

Informatie: patrick.pellegrin@skynet.be of 02 358 27 28

GENT

Wanneer: 14 weken (schoolvakanties niet inbegrepen) elke dinsdag van 19.00 tot 21.00 uur, te beginnen in oktober 2008.

Doel: op een snelle en intensieve manier de basis van het Esperanto verwerven en in staat zijn op dat niveau te converseren. Daarna is er mogelijkheid om de conversatieavonden te volgen.

Vereisten: behoorlijke kennis van het Nederlands en ten minste één vreemde taal geleerd hebben.

Waar: Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge

Voor de leerlingen van de voorbije cursus worden de conversatie/boeken avonden weer ingericht. Ook oud-cursisten en leden zijn welkom. Data: zie activiteitenkalender.

Info: La Progreso, Peter Benoitlaan, 117, 9050 Gentbrugge, Tel./fax: 09 230 16 77 of tel. 09 221 10 02 of gent@esperanto.be

LEUVEN

*** Cursus voor beginners ***

Wat: Avondles + een paar uur per week thuisstudie.

Informatieavond (en gratis proefles): woensdag 1 oktober 2008, van 20:00 tot 22:00.
Daarna 20 dinsdagen, van 7 oktober tot 16 december 2008 en van 6 januari tot 24 maart 2009 (uitgezonderd feestdagen en vakantie), van 19:30 tot 22:00 uur.

Waar: Cultureel Centrum Romaanse Poort, Brusselsestraat 63, 3000 Leuven

Bijdrage: Eerste les gratis, daarna 80,00 € (cursusmateriaal inbegrepen), meerdere personen wonend op één adres: 160,00 €. Samen met Spoedcursus: 115,00 € (één adres: 230,00 €)
Gehandicapten met een begeleiderspas: de begeleider doet gratis mee

Deze cursus kan ook op aanvraag, voor groepen van minstens 10 personen (plaats en datum af te spreken).

Info: Roger Goris, 010 86 01 12 of rogergoris@versateladsl.be

*** Spoedcursus voor beginners ***

Wat: Speciale methode om snel een basiskennis te verwerven. Kennis van vreemde talen helpt.

Wanneer: Zaterdag 11 en zondag 12 oktober 2008, van 9:00 tot 17:00 uur
Andere data zijn mogelijk, mits voldoende inschrijvingen.

Waar: Winksele (adres wordt meegedeeld bij de inschrijving)

Bijdrage: 50,00 € (middagmaal en cursusmateriaal inbegrepen), meerdere personen wonend op één adres: 100,00 €, samen met *Avondcursus*: 115,00 € (één adres: 230,00 €)
Gehandicapten met een begeleiderspas: de begeleider doet gratis mee

Opmerking: Vooraf inschrijven verplicht: overschrijven op 734-3331944-03 van Esperanto 3000 Leuven, met vermelding van “spoedcursus oktober” en je naam.

Info: Roger Goris, 010 86 01 12 of rogergoris@versateladsl.be

OOSTENDE

Info-avond over Esperanto en de cursus: woensdag 10 september om 19u.

Beginnerscursus: elke maandag om 19u.

Cursus gevorderden: elke maandag om 14u30.

Gespreksavonden: op woensdagen 8 en 22 oktober om 19u

Waar: Vercamersschool, Northlaan 14, Oostende

PEER

Wanneer: september en oktober, elke woensdag van 20 tot 22u, uitgezonderd de laatste woensdag van de maand. Van november 2008 tot juni 2009, elke donderdag, uitgezonderd de laatste donderdag van de maand.

Waar: Cultureel Centrum ‘Poorthuis’, Zuidervest Peer

Lesgever: Jan Doumen

Informatie: Henri.schutters@skynet.be of tel. 01163 55 92.

TIENEN

17de Esperantocursus Tienen 2008-2009

*** beginners ***

Wanneer: Vanaf 22/9/2008 (info-avond) elke maandag van het schooljaar tot 20/4/2009 van 19,00u. tot 21,00u.

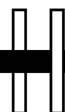
Waar: PISO (Nobel), Alexianenweg 2, Tienen

Hoeveel: 52 euro (korting voor andere gezinsleden) voor 40 lesuren, cursusmateriaal, lidmaatschap met tijdschrift van de vereniging, en diverse andere kortingen (o.a. excursies)

Informatie: 0472 734830 of bert.boon@skynet.be

*** gevorderden ***

Gratis cursus elke laatste maandag van de maand (behalve juli, augustus en december), van 19 tot 20u in de Donystraat 8 te Tienen (gevolgd door maandelijkse vespero).

Contactadressen in Vlaanderen

ANTWERPEN *Esperanto-Antwerpen*, p/a Frankrijklei 140, 2000 Antwerpen, tel.: 03 234 34 00, E-post: esperanto-antwerpen@esperanto.be
BRUGGE *Paco kaj justeco*, Heidi Goes, Assebroeklaan 2, 8310 Brugge, tel. (0)50 675178 , heidi.goes@gmail.com
BRUSSEL H. Falck, Eikenlaan 7, 1640 St.-Genesius-Rode, tel. 02 358 42 14, E-post: helene.falk@skynet.be
GENT *La Progreso* Katja Lödör, Peter Benoitlaan 117, 9050 Gentbrugge, tel.: 09 230 16 77, E-post: gent@esperanto.be
KALMTHOUT *La Erikejo*, Mireille Smet-Storms op 03 666 83 19 of via mireillestorms@hotmail.com
KORTRIJK *La Konkordo* P. Glorieux, Werkenstraat 56, 8610 Werken, tel.: 051 56 90 30. E-post: esperanto.kortrijk@esperantoland.org
- Jean-Pierre Allewaert, Tarwelaan 10, 8500 Kortrijk, tel.: 056 20 07 96.
LEUVEN *Esperanto 3000* Roger Goris, Rue Ménadastraat 44, 1320 Hamme-Mille, tel.: 010 86 01 12. E-post: rogergoris@versateladsl.be.
LIMBURG *Limburgse Esperantovereniging* H. Schutters, Panhovenstraat 10, 3930 Peer, tel.: 011 63 55 92. E-post: henri.schutters@skynet.be.
LONDERZEEL Frederik Van den Brande, Hof ter Winkelen, Holle Eikstraat 25, 1840 Londerzeel. Tel.: 052 30 01 66, fax: 052 30 53 65. E-post: comite.jean.pain@skynet.be.
OOSTENDE *La Konko* Marc Cuffez, Elisabethlaan 295, 8400 Oostende, tel.: 0486 36 23 65 (gsm)
ROESELARE / TIELT zie KORTRIJK
TIENEN *La Hirundo* B. Boon, Merelhof 8, 3300 Tienen, tel.: 016 81 52 46, e-post: bert.boon@skynet.be.
TURNHOUT Daniel Van Herpe, Koningin Fabiolalaan 2, 2360 Oud-Turnhout, tel.+fax: 014 45 13 29. E-post:dan.vanherpe@pandora.be

Contactadressen in Nederland

ALKMAAR Joh.Heijstra, Breedelaan 69, 1851 MB Heiloo, tel.(072)5332344.
ALMELO G.C.A.M. Dercks, Molenstraat 20, 7607 AL Almelo. Tel. 0546 819403.
APELDOORN: Mevr. A. Schouten, Dintel 20, 733 MC Apeldoorn. Tel. 055 5332923.
BEVERWIJK *Stelrondo* R. Moerbeek, Zwaansmeerstraat 48, NL-1946 AE Beverwijk, tel.: (0251) 23 10 79.
DEN HAAG *Internationaal Esperanto-Instituut (IEI)* Riouwstraat 172, NL-2585 HW Den Haag, tel.: (070) 355 66 77.
DEN HELDER *Esperanto-klubo Den Helder* , Kruiszwin 1205, NL-1780 LE Den Helder.
DEVENTER zie ALMELO.
EINDHOVEN R. Bossong, Floraplein 23, NL-5644 JS Eindhoven, tel.: (040) 211 41 62.
ENSCHEDE (NEJ-sekcio) De Vluchtestraat 1-402, NL-7423 BE Enschede, tel. (053) 433 26 40.
GRONINGEN *Esperantocentrum*, T.W.S. Mansholtstraat 25, NL-9728 MC Groningen, tel.: (050) 527 45 72 of (059) 849 14 88.
HAARLEM-HEEMSTEDE *Komprenado faras pacon* C. Duivenvoorden-Kors, Kamerlingh Onnesstraat 40, NL-2014 EM Haarlem, tel.: (023) 524 57 13.
HELMOND Toine Gremmen, Nassaustraat 3, 5707 HL Helmond, tel.: (0492) 54 44 72.
'S HERTOGENBOSCH S. Bosga, Rijzertlaan 46, postbus 2141, 5202 CC 's Hertogenbosch.
HILVERSUM A.J. Middelkoop, Jonkerweg 11, NL-1217 PL Hilversum, tel.: (035) 624 33 20.
KAPELLE Zelanda Esperanto-grupo Sally en Dies Krombeen, Vijverstraat 3, NL-4421 AW Kapelle, tel.: (0113) 34 15 63 of (0118) 61 48 34.
LEIDSCHENDAM-VOORBURG: M.H. Erasmus-van Zadelhoff, Laan van Oostenburg 40, NL-2271 AP Voorburg, tel.: (070) 38635 29. E-post: marjet.erasmus@zonnet.nl
ROTTERDAM *Merkurio* P. Schuil, Park Vossendijk 331, 3192 XG Hoogvliet, tel.: (010) 416 14 49.
TANEF/*La Migranto* Aad Demmendaal-o/d Brouw, Boekenrode 11, NL-3085 JA Rotterdam. E-post:a.m.demmendaal@planet.nl.
TERNEUZEN Zeland-Flandruja Esperanto-Grupo J. den Toonder, Axelsestraat 6, 4537 AJ Terneuzen.
VOORBURG: zie Esperantogroep LEIDSCHENDAM-VOORBURG
WIJLRE Esperantogrupo Marnolando, Tienbundersweg 38, NL-6321 CR Wijlre, tel.: (043) 450 12 48.
ZAANDAM Esperantocentrum PB 433, NL-1500 EK Zaandam, tel.: (075) 616 69 31.
ZEEUWS-VLAANDEREN: Det Koning, van Speykstraat 19, 4535 BN Terneuzen, tel.: 0115 – 694 670, E-post: det@digitalplaygrounds.com

Andere nuttige adressen

Vlaamse Esperantobond / Flandra EsperantoLigo Frankrijklei, 140, B-2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00, Fax.: 03 233 54 33. Epost: info@fel.esperanto.be. Internet: www.esperanto.be
Vlaamse Esperanto Jongeren Vereniging / Flandra Esperanto Junulara Asocio p/a Frankrijklei 140, B2000 Antwerpen. Tel.: 03 234 34 00 Epost: fleja@esperanto.be.
ILEI-Belgio: Iwona Kocieba, Graaf de Fienneslaan 54, BE-2650 Edegem, iwona.kocieba@telenet.be
Esperanto Scoutsvereniging/Skolta EsperantoLigo (SEL) Stein Hautekees, St Gillisplein,17 B-3300 Kumtich- Tienen, stein.hautekees@advalvas.be Zie ook: www.lahirundo.yucom.be
Association pour l'Esperanto, p/a Marcel Delforge, rue des Glacières 16, B6001 Charleroi (Marcinelle). Tel.: + fax: 071 43 14 13. Epost: mardelforge@brutele.be.
Belga Esperanto Fervojista Asocio (Spoorwegesperantisten), Lucien De Sutter, Frère Orbanstraat 210, 8400 Oostende. Tel:059 50 18 25.
EsperantoNederland, Tulpstraat 110, 2841 AE Moordrecht (Nederland), Tel.: 0182-374058, E-post: sekretario@esperanto-nederland.nl.
Hoofdkantoor van de Esperanto WereldVereniging/Centra Oficejo de UEA Nieuwe Binnenweg 176, NL3015 BJ Rotterdam, tel.: 00 31 10 436 10 44. Epost: uea@inter.nl.net.

Bestuursleden van FEL

Voorzitter:	Lode Van de Velde, Hof Van Tichelen 20/3, 2020 Antwerpen, 03/899.08.73, lodchjo@yahoo.com
Ondervoorz.:	Flory Witdoeckt, Wittenonnenstraat 7, 8400 Oostende, 059/70.29.14, flory@witdoeckt.be
Penningm.:	Helena Van der Steen, Turnhoutsebaan 459, 2140 Borgerhout, h.vdsteen@scarlet.be
Secretaris:	Kevin De Laet, Muizenstraat 5/3, 2060 Antwerpen, KevinDL@hotmail.com
Bestuurslid:	Walter Vandenkieboom, Wittenonnenstraat 7, 8400 Oostende, 059/70.29.14
Bestuurslid:	Bart Demeyere, Albert Dyserynckstraat 28, 8200 Brugge bart.demeyere@esperanto.be
Bestuurslid:	Yves Nevelsteen, Koning Albertlaan 147, 9000 Gent. Tel. 09/3307156, yves.nevelsteen@telenet.be

ISSN-0772-540 X Afgiftekantoor Antwerpen X
Tweemaandelijks tijdschrift

De cd-rom bevat ondermeer een basiscursus bestaande uit een 12-tal lessen, elk weer onderverdeeld in een tiental hoofdstukken. Elke les wordt afgesloten met een aantal oefeningen die men per e-mail naar een begeleider kan opsturen voor controle. „Er is een vervolgcursus in de vorm van een uit 25 hoofdstukken bestaande detectiveroman," zegt Dan Van Herpe, woordvoerder van de Vlaamse Esperantobond. „Ter ondersteuning van de cursist is er zowel een woordenboek met meer dan 50 000 woorden als een woordentrainer met zo'n 600 woorden beschikbaar."

LEER ESPERANTO PER CD-ROM!

In haar 116-jarig bestaan heeft de Esperantobeweging hard aan de eigen cultuur gewerkt. Uitingen daarvan zijn bijvoorbeeld de originele literatuur, zowel proza als poëzie, de Esperantovertalingen van de Bijbel en van werken van Shakespeare of Tolkien. Deze staan echter niet op deze cd-rom. „Zij zijn te moeilijk voor beginnelingen. Wat je wel vindt zijn wat makkelijker verteerbare brokken als De kleine Prins (La eta Princo), een theaterstuk, wat poëzie en zelfs humor. Ook aan muziek is gedacht met een vijftal liedjes in MP3-formaat, alle origineel in het Esperanto geschreven," aldus Van Herpe.

Tenslotte vind je zowel in de rubriek informatie als bij de Internetlinks alles wat je nodig hebt om je in deze beweging verder te oriënteren. Voor een taal die inmiddels in meer dan 100 landen door miljoenen wordt gesproken is het Internet een echte uitkomst. Esperantisten maken daar dan ook dankbaar gebruik van. „Om de cursist wat op weg te helpen in de internationale wereld van het Esperanto zijn er voor een viertal internationale bijeenkomsten kortingcoupons bijgesloten, evenals een bon voor 10 % korting op Monato, een maandblad dat informeert over o.a. politiek, economisch en cultureel nieuws uit de hele wereld. Monato is volledig in het Esperanto geschreven, door plaatselijke journalisten," besluit Van Herpe.

Minimale systeemvereisten: Windows 95/98/ME/2000/XP, Pentium 100 Mhz, 16 Mb intern geheugen, 27 Mb vrij op de harde schijf, SVGA, geluidskaart, eventueel microfoon.

Prijs: 14,96 EUR + verzendingskosten

Bestellen: retbutiko@fel.esperanto.be